

Sygn. akt V U 343/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2016 r. w Kaliszu

odwołania S. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 9 lutego 2016 r. Nr (...)

w sprawie S. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 9 lutego 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu S. W. emeryturę poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

W dniu 02.10.2015 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla S. W..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 09.02.2016 r. w sprawie (...) odmówił S. W. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji w dniu 29.02.2016 r. wniósł odwołanie S. W., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 02.11.1977 r. do 23.07.1983 r. w (...) w K. na stanowisku operatora ciężkich maszyn budowlanych, na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania S. W..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 28 lat, 2 miesiące i 21 dni. Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach od 25.07.1983 r. do 22.02.1988 r. i od 17.01.1994 r. do 31.12.1998 r. w rozmiarze 9 lat 4 miesiące i 26 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach od 02.11.1977 r. do 23.07.1983 r. w (...) w K. na stanowisku operatora ciężkich maszyn budowlanych.

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika.

Obecnie odwołujący pracuje zawodowo.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 02.11.1977 r. do 23.07.1983 r. w (...) w K. na stanowisku operatora ciężkich maszyn budowlanych.

W okresie od 01.09.1970 r. do 24.08.1972 r. odwołujący pobierał naukę zawodu w (...) K..

W okresie od 01.09.1972 r. do 31.10.1977 r. odwołujący zatrudniony był w Fabryce (...) w K.. Pracował jako uczeń zawodu w III klasie i potem frezer.

Odwołujący w okresie od 02.11.1977 r. do 23.07.1983 r. zatrudniony był w (...) w K.. Przedsiębiorstwo zajmowało się budownictwem mieszkaniowym – budowano bloki mieszkalne, domy jednorodzinne, przyłącza wodno – kanalizacyjne. Przedsiębiorstwo dysponowało samochodami ciężarowymi, 3 dźwigami, ładowarkami, spycharkami. Prace wykonywane były przez cały rok. W świadectwie pracy z dnia 25.07.1983 r. wskazano stanowisko odwołującego: pomocnik maszynisty żurawi samojezdnych kołowych, operator żurawia, kierowca. W podaniu o pracę z dnia 30.10.1977 r. wskazano stanowisko kierowcy kategorii CE. W skierowaniu do pracy z dnia 02.11.1977 r. wskazano stanowisko kierowca. W kwestionariuszu osobowym z dnia 02.11.1977 r. wskazano stanowisko pomocnik maszynisty żurawia samojezdnego K.. W karcie obiegowej zmiany z dnia 02.11.1977 r. wskazano stanowisko pomocnika maszynisty żurawia samojezdnego, kołowego K.. W umowie o pracę z dnia 02.11.1977 r. wskazano stanowisko pomocnik maszynisty żurawi samojezdnych kołowych K.. W piśmie z dnia 02.01.1978 r. wskazano, iż odwołujący z dniem 02.01.1978 r. został przeniesiony ze stanowiska pomocnika operatora dźwigu K. na stanowisko operatora dźwigu S. (...). W karcie obiegowej zmiany z dnia 20.07.1983 r. wskazano stanowisko kierowcy. W umowie o wykonywanie dodatkowej pracy z dnia 02.01.1978 r. wskazano, iż kierowcy zleca się dodatkowe zadania dotyczące załadunku, wyładunku i czynności spedycyjne. We wniosku z dnia 02.07.1979 r. wskazano stanowisko operator żurawia. W wypowiedzeniu zmieniającym z dnia 30.06.1979 r. wskazano stanowiska operator żurawia. W wypowiedzeniu zmieniającym z dnia 26.04.1983 r. wskazano stanowisko do 31.03.1983 r. – operator żurawia, a od 01.04.1983 r. – kierowca.

W dniu 22.01.2002 r. Firma (...) S.J. w K., powołując się na to, iż jest następcą prawnym (...) w K. zlikwidowanego w celu prywatyzacji na mocy Zarządzenia nr. 129 Wojewody K. z dnia 15.12.1995 r., wystawiło odwołującemu świadectwo pracy w szczególnych warunkach za okres od 02.11.1977 r. do 23.07.1983 r. na stanowisku kierowca- operator żurawia – Wykaz A Dział VIII poz. 1 punkt 3 Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach. Powyższy dokument jest przekreślony ołówkiem.

Uprawnienia do pracy na stanowisku operatora żurawia samojezdnego kołowego klasy III odwołujący posiada od dnia 29.03. 1981 r., a prawo jazdy kategorii C od dnia 29.04.1977 r.

Odwołujący twierdził, iż posiadał wcześniej uprawnienia tzw. dozоровe do obsługi dźwigu. Z pisma z dnia 17.02.1978 r. pochodzącego z Rejonowego Dozoru Technicznego w O., a kierowanego do (...) w K. wynika, iż przesyłane jest zaświadczenie uprawniające do obsługi dźwignicy dla S. W.. Zaświadczenie uprawniające do obsługi dźwignicy żuraw K. wystawione jest dnia 13.02.1978 r. Stanowisko operatora żurawia wynika z opinii z dnia 28.07.1982 r.,

Odwołujący wykonywał pracę jako kierowca i operator żurawia. Obsługiwał dźwig samojezdny umieszczony na podwoziu samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Pracę tę wykonywał co najmniej od 02.01.1978 r. do 23.07.1983 r.

Okres od 25.07.1983 r. do 22.02.1988 r. został uznany, podobnie jak okres od 17.10.1994 r. do 31.12.1998 r.

W okresie od 01.08.1990 r. do 18.10.1990 r. odwołujący zatrudniony był w (...) – (...) w K.. Ze świadectwa pracy z dnia 18.10.1990 r. wynika stanowisko kierowca. Wykonywał pracę jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W okresie od 01.03.1988 r. do 31.07.1990 r., od 01.10.1990 r. do 04.12.1993 r. i od 01.01.1994 r. do 16.01.1994 r. odwołujący prowadził działalność gospodarczą.

(dowód: zeznania odwołującego, zeznania świadków Z. B. i M. W., dowody uprawnień odwołującego dotyczące kierowania pojazdami o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz obsługi żurawi)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział V poz.3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca operatora ciężkich maszyn budowlanych i drogowych, w Dziale VIII poz. 2 praca kierowców samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. nie jest wymagany warunek rozwiązania stosunku pracy.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 28 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w

szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Następca pracodawcy wystawił odwołującemu świadectwo pracy w szczególnych warunkach za sporny okres. Pracodawca nie istnieje. Następca pracodawcy zawiesił działalność.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu wystawiono świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach, poza okresem uznanym, co najmniej w okresie od 02.01.1978 r. do 23.07.1983 r. jako kierowca i operator żurawia.

Odwołujący wykazał okres ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd uwzględnił odwołanie i przyznał odwołującemu emeryturę od dnia (...)r.